

مرکز مجاز امام صادق (علیه السلام)

اصول الفقه (دلالت نهی بر فساد)

نهی از عبادت ۴

جلسه ۲۷۲

استاد نجار زاده

حکم نهی تنزیهی

از نظر ما حق این است که نهی تنزیهی (نهی کراهتی) نیز همچون نهی تحریمی مقتضی فساد است و دلیل آن همان تعلیلی است که سابق ذکر نمودیم؛ یعنی مستحیل است به فعلی که مبعّد است تقرّب الی الله پیدا نمود و اینجا با آن مورد هیچ فرقی ندارد؛ منتهی مرتبه بُعد در نهی تحریمی بیشتر از بعد در نهی کراهتی است؛ همچون اختلاف مرتبه قرب در موافقت امر وجوبی و استحبابی ولی باید توجه داشت که این مقدار از فرق موجب آن نمی‌شود که بُعد در نهی تحریمی را مانع از تقرّب قرار داده ولی در نهی کراهی را سبب آن ندانیم و بخاطر همین است که علماء در جائی که صحت عبادت مورد نهی، ثابت باشد کراهت را بر «قلت ثواب» حمل نموده‌اند.

معنی اقلیت ثوب:

معنای حمل کراهت بر اقلیت ثواب آن است که نهی در عبادت به همین منظور وارد شده و بداعی این مقصود از مولی صادر گردیده که وی بدین وسیله مکلف را ارشاد کند که ثواب این عبادت از عبادت غیر مکروه کمتر است نه آنکه دلالت بر حکم تکلیفی که در مقابل چهار حکم دیگر (یعنی وجوب، استحباب، اباحه، حرمت) قرار بدهد و مراد از صدور آن این نیست که مولی بخواهد بنده‌اش را بدینوسیله از انجام فعل ردع و زجر نماید.

نتیجه:

بنابراین اگر بدلیل خاصی معلوم نمودیم که نهی بداعی زجر تنزیهی صادر شده یا از طریق دلیل خاصی صحت عبادت مکروه را احراز نمودیم به ناچار در این دو مورد نمی‌توان به صحت عبادت مورد نهی قائل شد بلکه می‌باید حکم به فسادش کرد.

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

تعلق نهی تنزیهی به عنوان دیگر:

حکمی که ذکر شد در وقتی است که نهی تنزیهی به نفس عنوان عبادت یا جزء و یا شرط و یا وصفش تعلق بگیرد اما اگر نهی از عنوان دیگری غیر از عنوان مأموریه باشد مانند موردی که بین منهی عنه و مأموریه عموم و خصوص من وجه باشد در این مورد باید ملتزم شد که متعلق امر و نهی در باب اجتماع داخل است و ما چون در امر و نهی تحریمی به جواز اجتماع قائل شدیم در اینجا به طریق اولی اجتماعی هستیم و باید توجه داشت که مورد مزبور از مصادیق نهی از عبادت نیست مگر آنکه امتناعی باشیم که در اینصورت البته مورد یاد شده را می‌باید در مسئله حاضر داخل کرده و از باب نهی از عبادت قرار دهیم.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv